

USTAWA
z dnia 27 czerwca 2003 r.

Opracowano na
podstawie: Dz.U. z
2003 r. Nr 137, poz.
1303.

**o zmianie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się
i bankach zrzeszających oraz ustawy o Narodowym Banku Polskim**

Art. 1.

W ustawie z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (Dz.U. Nr 119, poz. 1252, z 2001 r. Nr 111, poz. 1195 oraz z 2002 r. Nr 141, poz. 1178 i Nr 216, poz. 1824) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przepisy ustawy, z wyjątkiem art. 5a, art. 11-13 i art. 15, nie mają zastosowania do banków spółdzielczych, których fundusze własne są nie mniejsze niż równowartość 5 000 000 euro, chyba że są zrzeszone na zasadach określonych w art. 16.”;

2) w art. 2:

a) w pkt 1 wyrazy „ustawie - Prawo bankowe” zastępuje się wyrazami „ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz.U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, Nr 126, poz. 1070, Nr 141, poz. 1178, Nr 144, poz. 1208, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1385 i 1387 i Nr 241, poz. 2074 oraz z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 60, poz. 535 i Nr 65, poz. 594)”;

b) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) banku zrzeszającym - należy przez to rozumieć Gospodarczy Bank Wielkopolski Spółka Akcyjna - Spółdzielcza Grupa Bankowa w Poznaniu, Bank Polskiej Spółdzielczości Spółka Akcyjna w Warszawie, Mazowiecki Bank Regionalny Spółka Akcyjna w Warszawie, jak również bank powstały w wyniku połączenia się co najmniej dwóch z tych banków, pod warunkiem że zrzesza co najmniej jeden bank spółdzielczy na zasadach określonych w art. 16 i którego fundusze własne stanowią co najmniej czterokrotność kwoty określonej w art. 32 ust. 1 ustawy - Prawo bankowe, z zastrzeżeniem art. 28.”;

c) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) uprawnionych osobach - należy przez to rozumieć osoby, które:

a) od dnia przekształcenia Banku Gospodarki Żywnościowej w spółkę akcyjną do dnia wejścia w życie ustawy przepracowały łącznie co najmniej 3 lata w BGŻ Spółka Akcyjna, banku spółdzielczym lub

banku regionalnym i zrzeszającym działającym na podstawie ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o restrukturyzacji banków spółdzielczych i Banku Gospodarki Żywnościowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 80, poz. 369, z 1995 r. Nr 142, poz. 704, z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 121, poz. 770 i Nr 140, poz. 939 oraz z 2000 r. Nr 119, poz. 1252),

- b) przepracowały łącznie co najmniej dziesięć lat w państwowo-spółdzielczym Banku Gospodarki Żywnościowej, bądź w Banku Gospodarki Żywnościowej Spółka Akcyjna, a z którymi rozwiązano stosunek pracy w którymkolwiek z tych banków wskutek przejścia na emeryturę lub rentę albo z przyczyn określonych w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. z 2002 r. Nr 112, poz. 980, Nr 135, poz. 1146 i Nr 200, poz. 1679 oraz z 2003 r. Nr 90, poz. 844),
- c) po przepracowaniu łącznie co najmniej dziesięciu lat w państwowo-spółdzielczym Banku Gospodarki Żywnościowej, bądź w Banku Gospodarki Żywnościowej Spółka Akcyjna, zostały przejęte przez inne zakłady pracy w trybie art. 23¹ Kodeksu pracy.”,

d) dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) pieniądzu elektronicznym - należy przez to rozumieć pieniądz elektroniczny określony w art. 4 pkt 5 ustawy - Prawo bankowe.”;

3) po art. 2 dodaje się art. 2a w brzmieniu:

„Art. 2a. Ilekroć w ustawie jest mowa o równowartościach kwot wyrażonych w euro, należy przez to rozumieć kwoty obliczone w złotych według średniego kursu wynikającego z tabeli kursów ogłaszanej przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego na koniec roku poprzedzającego rok osiągnięcia określonego poziomu funduszy własnych.”;

4) w art. 5:

a) w ust. 1 po wyrazach „art. 6” dodaje się wyrazy „ust. 1”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Bank spółdzielczy posiadający fundusze własne wyższe niż równowartość 1 000 000 euro, lecz niższe niż równowartość 5 000 000 euro, może prowadzić działalność na terenie województwa, w którym znajduje się jego siedziba oraz na terenie powiatów, w których znajdują się jego placówki wykonujące czynności bankowe, o których mowa w art. 6 ust. 1 i 3.

1b. Bank spółdzielczy posiadający fundusze własne równe lub wyższe niż równowartość 5 000 000 euro może prowadzić działalność na obszarze całego kraju.”,

c) w ust. 2 po wyrazach „ust. 1” dodaje się wyrazy „i ust. 1a”;

5) po art. 5 dodaje się art. 5a w brzmieniu:

„Art. 5a. 1. Bank spółdzielczy, którego fundusze własne obniżyły się poniżej wartości określonej w art. 5 ust. 1a i 1b, jest obowiązany niezwłocznie powiadomić o tym fakcie Komisję Nadzoru Bankowego, która w związku z tym obniżeniem może ograniczyć zakres działalności banku związany z wysokością funduszy własnych.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do banku, o którym mowa w art. 1 ust. 2, również w przypadku obniżenia funduszy własnych poniżej wartości określonej w tym przepisie.”;

6) art. 6 otrzymuje brzmienie:

„Art. 6. 1. Banki spółdzielcze, po uzyskaniu zgodnie z ustawą - Prawo bankowe zezwolenia Komisji Nadzoru Bankowego, mogą wykonywać następujące czynności bankowe:

- 1) przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów,
- 2) prowadzenie innych rachunków bankowych,
- 3) udzielanie kredytów,
- 4) udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych,
- 5) przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych,
- 6) udzielanie pożyczek pieniężnych,
- 7) udzielanie pożyczek i kredytów konsumenckich w rozumieniu przepisów odrębnej ustawy,
- 8) operacje czekowe i wekslowe,
- 9) wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu,
- 10) nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
- 11) przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
- 12) udzielanie i potwierdzanie poręczeń,
- 13) wykonywanie innych czynności bankowych w imieniu i na rzecz banku zrzeszającego.

2. Czynności bankowe, o których mowa w ust. 1 pkt 3, 4, 6, 7 i 12, banki spółdzielcze mogą wykonywać z osobami fizycznymi zamieszkującymi lub prowadzącymi przedsiębiorstwo na terenie działania banku spółdzielczego lub z osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej, a posiadającymi zdolność prawną, mającymi siedzibę lub jednostki organizacyjne na terenie działania banku spółdzielczego. Czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 12, banki spółdzielcze mogą wykonywać w zakresie i trybie uzgodnionym z bankiem zrzeszającym.

3. Banki spółdzielcze posiadające fundusze własne wyższe niż równowartość 1 000 000 euro, po uzyskaniu zgodnie z ustawą - Prawo bankowe zezwolenia Komisji Nadzoru Bankowego, mogą

także wykonywać czynności polegające na rozliczaniu i umarzaniu pieniądza elektronicznego.”;

7) w art. 15:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Banki spółdzielcze mogą tworzyć związki rewizyjne określone w ustawie - Prawo spółdzielcze.”,

b) uchyla się ust. 2,

c) uchyla się ust. 6;

8) w art. 16 po ust. 4 dodaje się ust. 4a i 4b w brzmieniu:

„4a. Zamiar wypowiedzenia, o którym mowa w ust. 4, bank spółdzielczy jest obowiązany zgłosić Komisji Nadzoru Bankowego. Komisja Nadzoru Bankowego w terminie miesiąca od dnia otrzymania zgłoszenia o zamiarze wypowiedzenia - w przypadku gdy to wypowiedzenie mogłoby prowadzić do naruszenia przepisów prawa, interesów klientów lub zagrożenia bezpieczeństwa gromadzonych środków w banku spółdzielczym - może zalecić podjęcie działań zmierzających do usunięcia tych nieprawidłowości.

4b. W przypadku braku realizacji zaleceń, o których mowa w ust. 4a, Komisja Nadzoru Bankowego może zastosować środki określone w art. 138 ustawy - Prawo bankowe.”;

9) w art. 17 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Ograniczenia, o którym mowa w ust. 2, nie stosuje się do banków zrzeszających.”;

10) uchyla się art. 18;

11) w art. 23 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku połączenia się banków zrzeszających dla banków spółdzielczych obowiązująca jest umowa zrzeszenia banku przejmującego. Banki spółdzielcze zrzeszone z bankiem przejętym mogą wypowiedzieć tę umowę w okresie jednego miesiąca od daty połączenia, z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia.”;

12) w art. 31 wyraz „2” zastępuje się wyrazem „3”;

13) w art. 33:

a) w ust. 1 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Środki pieniężne o wartości odpowiadającej środkom otrzymanym przez banki z tytułu obligacji, które zostają umorzone, przeznacza się na udzielanie pomocy finansowej wspierającej procesy łączenia banków spółdzielczych oraz realizowane w tych bankach przedsięwzięcia inwestycyjne, o których mowa w art. 35 ust. 3.”,

b) w ust. 2 wyrazy „z tytułu wykupu obligacji wraz z odsetkami” zastępuje się wyrazem „pieniężne”,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W przypadku odstąpienia przez bank zrzeszający od restrukturyzacji wierzytelności banku spółdzielczego, prowadzonej przy wykorzystaniu

obligacji restrukturyzacyjnych serii D, umorzeniu podlegają również obligacje przeznaczone na restrukturyzację tych wierzytelności, od których prowadzenia bank zrzeczający odstąpił. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio, z tym że za dzień umorzenia obligacji przyjmuje się dzień odstąpienia przez bank zrzeczający od restrukturyzacji wierzytelności.”;

14) w art. 35 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

- „1. Środki pieniężne, o których mowa w art. 32 pkt 1 i art. 33 ust. 1, 3 i 4, Bankowy Fundusz Gwarancyjny może przeznaczyć wyłącznie na udzielanie bankom spółdzielczym, w których nie występuje niebezpieczeństwo niewypłacalności, zwrotnej pomocy finansowej na warunkach korzystniejszych niż ogólnie stosowane dla tych banków.
2. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1, jest udzielana, jeżeli w ocenie Bankowego Funduszu Gwarancyjnego sytuacja banku spółdzielczego pozwala na uznanie braku zagrożenia spłaty pożyczki, a ponadto bank spółdzielczy ustanowi odpowiednie prawne zabezpieczenia wierzytelności Bankowego Funduszu Gwarancyjnego.”;

15) w art. 36 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

- „2. Bank spółdzielczy w okresie korzystania z pomocy, o której mowa w art. 35, przeznacza nie mniej niż 80% nadwyżki bilansowej na zwiększenie funduszu zasobowego lub rezerwowego.”;

16) w art. 42:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

- „1. Minister właściwy do spraw Skarbu Państwa przekaze nieodpłatnie uprawnionym osobom 15% akcji Banku Gospodarki Żywnościowej Spółka Akcyjna stanowiących własność Skarbu Państwa, w terminie 48 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.”;

b) w ust. 3 w zdaniu drugim skreśla się wyrazy „i zajmowane przez pracownika stanowisko”.

Art. 2.

Banki, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy wymienionej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, są obowiązane dostosować prowadzoną działalność do wymogów określonych w art. 5a, art. 11, art. 13 i art. 15 tej ustawy, w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 3.

1. Zwalnia się z podatku dochodowego od osób prawnych 75% dochodów banków spółdzielczych uzyskanych w wyniku operacji z członkami tych banków do czasu uzyskania przez te banki zwiększenia sumy funduszy własnych do równowartości 1 000 000 euro, przeliczonej na walutę polską według kursu średniego euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w ostatnim dniu roku poprzedzającego rok osiągnięcia wymaganego progu kapitałowego.
2. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, dotyczy banków spółdzielczych, które:

- 1) w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy nie spełniały wymogu określonego w art. 172 ust. 3 pkt 3 ustawy - Prawo bankowe, oraz
- 2) przekazały na zwiększenie funduszu zasobowego co najmniej 80% wypracowanego zysku netto ustalonego zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości - w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się uchwały walnego zgromadzenia w sprawie przeznaczenia tych środków finansowych; w tym przypadku podatek oraz zaliczki uprzednio zapłacone za dany rok podlegają zwrotowi w terminie 30 dni od dnia złożenia korekty zeznania.

Art. 4.

Przepis art. 3 ma zastosowanie po raz pierwszy do dochodu uzyskanego w roku podatkowym rozpoczynającym się w 2004 r.

Art. 5.

1. Bank Gospodarki Żywnościowej Spółka Akcyjna w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy wezwie osoby, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy wymienionej w art. 1, którym uprawnienia do nieodpłatnego nabycia akcji tego banku nadano niniejszą ustawą, do złożenia, w terminie 3 miesięcy od dnia wezwania, oświadczenia o zamiarze nieodpłatnego nabycia akcji Banku Gospodarki Żywnościowej Spółka Akcyjna.
2. Oświadczenia złożone przez osoby uprawnione przed wejściem niniejszej ustawy w życie stają się skuteczne z dniem wejścia tej ustawy w życie.
3. Niezłożenie oświadczenia w terminie powoduje utratę prawa do nieodpłatnego nabycia akcji.
4. Po zakończeniu procesu zbierania oświadczeń od osób, o których mowa w ust. 1, Bank Gospodarki Żywnościowej Spółka Akcyjna sporządzi ostateczną zbiorczą listę osób uprawnionych.
5. Spory powstałe na tle prawa do nieodpłatnego nabycia akcji Banku Gospodarki Żywnościowej Spółka Akcyjna rozpatrują sądy powszechne.

Art. 6.

W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz.U. z 1997 r. Nr 140, poz. 938, z 1998 r. Nr 160, poz. 1063, z 2000 r. Nr 53, poz. 648, Nr 62, poz. 718 i Nr 119, poz. 1252, z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 110, poz. 1189 i Nr 154, poz. 1784 i 1800, z 2002 r. Nr 126, poz. 1070 i Nr 141, poz. 1178 oraz z 2003 r. Nr 65, poz. 594) po art. 39 dodaje się art. 39a w brzmieniu:

„Art. 39a. Banki pomniejszają kwotę naliczonej rezerwy obowiązkowej o kwotę stanowiącą równowartość 500 000 euro, obliczoną według kursu średniego ogłaszanego przez NBP z ostatniego dnia miesiąca stanowiącego podstawę naliczenia rezerwy obowiązkowej, a w przypadku gdy w tym dniu nie ogłoszono takiego kursu, według ostatniego kursu ogłoszonego przed tym dniem.”.

Art. 7.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.